

Приморске новине

ЛИСТ ССРН ОПШТИНЕ БУДВА

ИЗЛАЗИ ПЕТНАЕСТОДНЕВНО

ГОДИНА III ○ БРОЈ 30. ○ 25. МАРТ 1974.

ЦИЈЕНА: 1 ДИНАР

ОПШТИНСКА КОНФЕРЕНЦИЈА САВЕЗА КОМУНИСТА АТМОСФЕРА ПОЛИТИЧКЕ ОДГОВОРНОСТИ

Општинска конференција Савеза комуниста разматрала је досадашњи ток изборне активности. Одржано је да је предкандидационим зборовима претходила жива и организована политичка активност, што се позитивно одrazilо на ток предкандидационих и кандидационих зборови. Основна карактеристика ових скупова, речено је на Конференцији, јесте масовна посьећеност, како у радним организацијама, тако и у мјесним заједницама, и то од стране свих структура грађана, укључујући жене и омладину.

Код грађанства влада велико интересовање за суштинску новог делегатског система, па је на свим скуповима било обезбијењено присуство друштвено-политичких ак-

НА СЕДМОЈ ОПШТИНСКОЈ КОНФЕРЕНЦИЈИ САВЕЗА КОМУНИСТА ДАТА ЈЕ ПОЗИТИВНА ОПЈЕНА О ДОСАДАШЊЕМ ТОКУ ИЗБОРНЕ АКТИВНОСТИ. — УСВОЈЕН ПРЕДЛОГ ОРИЈЕНТАЦИОНЕ ЛИСТЕ КАНДИДАТА ЗА ОРГАНЕ ЦК СК ЦРНЕ ГОРЕ И САВЕЗА КОМУНИСТА ЈУГОСЛАВИЈЕ.

тивиста, који су темељито објашњавали изборну процедуру и нову структуру будуће скупштине. У поступку иступања могућих кандидата испољена је пуна одговорност и настојање да то буду, прије свега, морално-политички чисти људи и добри радници, који уживају углед у средини у којој живе и раде. Поштовање усвојених ставова и критеријума дошло је до пуног изражаја не само када су били у питању комунисти као предлагачи, већ и у случајевима када су предлагали грађани. Солидне предизборне припреме

створиле су повољну политичку атмосферу и унијеле прави демократски дух у cjелокупни ток избора. На свим скуповима евидентно је више предложених кандидата него што ће се бирати, тако да је створена солидна основа да се обезбеди жељена структура и квалитетан састав делегација.

Међу кандидатима има приличан број младих и жена. Предлагачи су се придржавали и принципа деаккумуляције функција. Симпатично је то да су поједин-

ци одбијали кандидатуру, указујући на овај принцип, што су зборови редовно прихватили. Тако су међу предложеним кандидатима нашао врло висок проценат оних који први пут ступају на политичку сцену, што представља значајан допринос проширивању кадрове базе и укључивању свјежих снага у токове друштвено-политичког живота.

Очигледно је да је нови самоуправни политички механизам схваћен као врло ефикасно оружје у борби против разних антисамоуправних и антисоцијалистичких појава и сигуран пут ка отклањању постојећих деформација и слабости, од којих наша средина није била имуна, што ствара оптимистичка раположења код радних људи и грађана.

Комунисти будванске општине поставили су себи за-

датак да не смију ослабити своју политичку будност и било коме пружити шансу за којекакви изборне комбинације и дјеловања ван форума, која су им у прошлости нанјела доста штете. Зато је Општинска конференција упутила апел свим комунистима да очувају атмосферу политичке одговорности, која карактерише досадашњи ток изборне активности.

Конференција је једногласно прихватила предлог оријентационе листе могућих кандидата за органе Централног комитета Савеза комуниста Црне Горе и Савеза комуниста Југославије.

За делегата за X конгрес СКЈ изабран је Миленко Дујовић, секретар Секретаријата Општинске конференције, а за госта Конгреса предложен је Владо Тичић, висококвалификовани конобар.

Општинска конференција Савеза комуниста је за Друштвено-политичко вијеће предложила Сава В. Станишића, Николу А. Јовановића и Мирка В. Марковића.

Мјесне заједнице бришу племенске границе

Одлуком о формирању мјесних заједница будванска општина биће подијељена на пет подручја која се простиру од морске обале до најудаљенијег планинског насеља. Сматра се да ће оваква територијална подјела допринијети правилнијем друштвено-економском повезивању развијених са неразвијеним подручјима општине. Тако, на примјер, у мјесној заједници Будва I наћи ће се Будва, као најразвијеније туристичко подручје, и Побори, који се сматрају неразвијеним крајем. Будва II захвата подручје источно од пута за манастир Подстрог до Завале и села у залеђу Лазе, Марковиће, Дулетиће и Лапчиће. Мјесна заједница Бечићи простире се од бечишке плаже до планине. Овдје спадају села Капеланије (Подбабац, Чучуци, Рафаиловићи и Бечићи), затим Брајићи, Борети, Ивановићи, Кошљун, Мажићи и Станишићи. Мјесна заједница Свети Стефан обухвата сва насеља која гравитирају светостефанској ривијери. И петровачка мјесна заједница укључује, поред Петровца као развијеног насеља, Буљарицу и више села у залеђу.

Очекује се да ће овакво повезивање, уз поштовање принципа узајамности и солидарности, створити боље услове за

бржи развој пољопривреде и сточарства као значајних компоненти будванске привреде, која је искључиво туристичког карактера.

Интересантно је напоменути да је оваква административно-територијална подјела први пут у историји збрисала племенске границе на свом подручју, у оквиру којих су се раније постављала административна подручја.

У народу још живе термини „три комуна“ (Брајићи, Побори и Маини), „стара паштровска општина“ (Светостефанско подручје са Капеланијом) и „петровачка општина“ (Петровац са околином). Колико су биле изражене међуплеменске границе најбоље свједочи чињеница да су, чак, и неки географски објекти између Маина и Паштровића названи Граница.

Приликом одређивања за једну од три варијанте грађани су се одлучили за ону која им најбоље одговара с практичног и економског становишта, не осврћући се на некадашњу територијалну подјелу, јер, како је истичано на скуповима, досада се робовало племенским границама.

В. С.

ШИРОКА И ИНТЕНЗИВНА АКТИВНОСТ

У ПОСТУПКУ ПРЕДЛОГА МОГУЋИХ КАНДИДАТА за форуме и органе Савеза комуниста испољена је широка и интензивна активност организација и општинских конференција у нашој Републици — истакао је секретар Секретаријата ОК СК Миленко Дујовић на општинској конференцији. — Уз пуно прихватање и поштовање усвојених критерија, чланство се одређивало за комунисте освједочених морално-политичких квалитета, који, и као радници и као грађани, уживају углед и заслужују повјерење.

Колико је поштован принцип демократичности најбоље говори податак да је за органе и форуме предложено око 1700 могућих кандидата, од којих 820 први пут. Значајан квалитет ових активности је и оријентација основних организација и општинских конференција на избор што већег броја непосредних произвођача у органима Савеза комуниста. О томе је вођено рачуна и приликом свођења листе кандидата. Од 65 могућих кандидата за органе и форуме ЦК СК Црне Горе, двадесет су радници из непосредне производње, само су три директора радних организација и три председника општинских скупштина. На оријентационој листи налази се шест жена и пет омладинаца. Двадесет један кандидат су учесници НОР-а, од тога девет носиоци „Партизанске споменице 1941.“ На листи се налази шест Муслимана и три Албанаца, што одговара прелазној утврђеној структури у погледу заступљености ових националности. Од осталих националности 53 су Црногорци, један Хрват и два Југословена.

Све општинске организације Савеза комуниста заступљене су у ЦК СК Црне Горе са по једним или више кандидата.

На оријентационој листи за форуме ЦК СК Црне Горе налази се и Милан Митровић, председник Општинске конференције, а за органе СК Црне Горе предложен је Урош Греговић, члан Секретаријата општинске конференције.

БИТКА НА ПАШТРОВНИЦИ

О ВИХ ДАНА, ТАЧНИЈЕ 25. МАРТА, навршава се 32 године од похода Италијана на Поборе и Горњи Грбаљ и од борбе на Паштровници. До тога је дошло због снажног замаха и успјешног развоја Народно-ослободилачког покрета и Народно-ослободилачке борбе на нашем подручју почетком 1942. године. Од Буљарице до Котора и Тивта развијао је борбена дејства наш приморски батаљон „Стеван Штиљановић“, са пет чета и 500 бораца. Формирани су тих дана и почели активно да раде сеоски народноослободилачки одбори и друштвено-политичке организације (Народно-ослободилачки фронт, Антифашистички фронт жена, СКОЈ, УСА-ОЈ). Побори у то вријеме представљају један од најважнијих и најснажнијих партизанских упоришта на нашем подручју. У њима се налазе три партизанске чете (Поборско-браићка, Которско-приморска и Малинска), као и Општински народно-ослободилачки одбор.

ТРИДЕСЕТ НА ЈЕДНОГА

Партизани у Поборима и Горњем Грбаљу били су обавијештени о предстојећем нападу. Били су, такође, свјесни да се неће моћи одржати, али, без борбе нијесу хтјели да се повуку, нити да препусте италијанским фашистима на милост и немилост нејаку и имовину Побора.

Дана 25. марта 1942. године, после дуге припреме, Италијани су предузели напад на Поборе са три батаљона дивизије „Емилија“, јачине око 3000 људи, са циљем да концентричним нападом униште или одбаце дјелове батаљона „Стеван Штиљановић“ из обалског појаса, осигурају комуникацију Котор — Будва и да разоре Поборе. Непријатељ је наступао правцима: Котор—Мирац—Чавори—Побори (главним снагама) и Котор—Пријегради—Братешћи—Горовићи (помоћним снагама). На правац главног удара, на Паштровници, са Италијанима је дејствовало и око 150 петоколонаша. Напад Италијана био је подржан са око 40 артиљеријских оруђа вликог калибра (са форова, из артиљеријске групе, и са крстарице „Бари“). Истовремено, непријатељеве снаге из Будве и Брајућа, јачине једног батаљона, вршиле су демонстративне покрете у правцу Побора, свакако са циљем да привуку и вежу за себе дјелове наших снага из Побора и спријече евентуалну интервенцију и дејство Паштровске чете.

Послије снажне артиљеријске припреме, Италијани су, око 7 часова отпочели напад на главне положаје партизана на Паштровници и Коложуну, које су биле посје-

ле Поборско-браићка и дио Которско-приморске чете са свега око 55 бораца. Око 10 часова ступио је у борбу и дио малинске чете (око 20 бораца), која је, у очекивању напада Италијана и са истока и југа, првобитно била оријентисана ка Облој главици, Шућњаци и Голијену.

Обасипане кишом смртоносног челика, малобројне и слабо наоружане партизанске снаге пуних девет часова успјешно су одржавале и одбијале нападе и јурише тридесетоструко већих италијанских снага, наносећи непријатељу велике губитке. Око 13 часова дошло је и до борбе прса у прса. Услед тежких сопствених губитака и огромне надмоћности Италијана, проријеђени редови партизана отпочели су, око 16 часова, да се под борбом повлаче у правцу Стањевића, Трудова и Ловћена.

Другу италијанску колону дочекали су партизани Грбаљске чете (око 15 бораца) и, упорном борбом, у току цијелог дана нијесу јој дозволили да угрози лијеви бок бораца на Паштровници, онемогућавајући јој да се у Поборима споји са главном колоном.

ТЕШКИ ЗЛОЧИНИ ОКУПАТОРА

У току ноћи Италијанска солдатека упала је у Поборе и извршила теške злочине. Ово село доживјело је судбину Брајућа из јула 1941. године. На звјерски начин побијено је осам невиних људи, међу којима и четворогодишњи Иво Марков Зец. Куће су запаљене, а стока и друга имовина стечена имовина опљачкана. Сав живаљ, који се затекао у селу, одведен је у которски затвор да би га касније пребацили у загласни логор на острву Мамули. Италијани су слично поступили и у Братешћима и Горовићима. У Братешћима су запалили осам кућа, а у Горовићима двије. Звјерски су убили четири жене и једног старца, а десетак талаца одвели у затвор.

У борби на Паштровници и у Горњем Грбаљу Италијани су имали око сто мртвих и рањених (према неким подацима: око 70 мртвих и 130 рањених). Губици партизана били су, такође, веома велики: седам мртвих и осам рањених. Смрћу храбрих на Паштровници су пали: Митар Вукалов Иванчевић, Мишо Миланов Зец, Нико Марков Зец, Видо Ивов Каписода, Видо Марков Кнежевић и Иво Ђуров Ивановић — сви из Поборско-браићке чете, затим Грација Петковић из Которско-приморске чете. Животима и јуначком смрћу заслужили су да не буду заборављени, јер они су дио нашег побједничког строја, који остварује циљеве, идеје и идеале за које су се они храбро и свјесно борили и жртвовали.

Пеко Лијешевић

Ко ме смета критика

У нашем самоуправном социјалистичком друштву, поновљено је, и то не једном, а се чешће ритативнијих мјеста, да критика и самокритика имају превасходан значај. И одмах да кажемо, не знамо да би се „сјекле главе“, већ да би се прво морало издати на грешке, да се савија тла испод нас, што није добро, што смета у раду и што није изградити или незнање кочи рад појединца, радне организације или одређеног форума.

Отуда, између осталог, давне године значајна мјеста критици и самокритики у свим друштвеним друштвено-политичким организацијама — од Савеза комуниста до Савеза омладине, а не само у нашим форумима, већ и у свим основним организацијама наше друштвено-политичке заједнице.

Критику и самокритику, сасвим разумљиво, прихватили смо и ми у листу „Приморског новина“. Да не поновимо: Ни са и најмањом напоришом да бисмо неке нашкодили, већ да бисмо помогли, чинило је то у моћи једног оваког јавног гласила, да се открије што више слабости које прате наш рад и функционисање, било као остатак прошлости, неадекватности или, пак, свјесног подметања кљесана у тренуте кола.

Колико ми нијесмо спремни да критику и самокритику прихватимо као нешто непријатно и обавезно, у више наврата је истицао и на сједницама конференција ОКСК, ОК ССРН и других форума. За то смо и примјера из нашег новинарског рада.

Наиме, Редакција је увела критику да у рубрици „Из сјенке на свијетло“ и другим листовима „примјере“ који „боју очи“, на које имају право свако, оно што се критикује на јавним скуповима, слично. Не потписујемо их из етике разлога, али што не наводимо имена особа на које се такве ствари односе. А да тиме постижемо циљ коме као једна од друштвено-политички радници тежимо, постоји прилика о начину реаговања на та наша „уједна“. Она не може се „жаоке“ односе, одмах себе критикују. И дају се у акцију. Интервенишу код најодговорнијег лика у комуну, траже ауторе так „наштреса“, преносе тај новинаре и не презају од личних приједлога, да јељења најразноврснијих „скупина“, чак и од критике.

Но, такви се неће потрудити, што би морало било очекивати, да се позабаве етике савјесног и својим (не) радом, одговорношћу пред читавим Савезом комуниста и Социјалистичким савезом. Састају да је напад најбоља одбрана, не знајући да радеју у још већу грешку. Редакција би било постојеће пријатно када би могла да саопшти да је оно што је критиковано отклоњено, да тако нешто изградити и да такне ко је за такав поступак има рад заслуга.

Рубрику о којој је ријеч ћемо наставити. Радимо смо навели, а на пријетње и дијелове „скупина“ нећемо се обзирати, јер знамо, у то смо дуго уједна, да на овај начин чинимо друштвено-политички посао.

Претконгресни разговори

САВО В. СТАНИШИЋ, резервни мајор у пензији и активни друштвено-политички радник из Будве, делегат је за Шести конгрес Савеза комуниста Црне Горе.

Питао смо га, о чему ће говорити на овом највећем скупу црногорских комуниста.

— Мада се у протеклој години доста урадило у партијском живом будванске општине, а нарочито када је у питању дисциплина, предстоји још доста тога што треба постићи, рекао нам је Саво Станишић — Прије свега, партијски курс треба досљедно слиједити, а упоредо с тим заштити питање одговорности — још увијек слабу тачку наших људи. Ту се, у првом реду, мисли на чланове СК, а затим и на функционере и друге одговорне људе у привредним и другим организацијама, и на све остале радне људе.

— Брига према друштвеној својини — наставио је он

— код нас је у прошлости била потпуно изостала. Посљедица, тога је низак друштвени стандард у комуни богатих грађана. Мислим да

Саво В. Станишић

је то једно од најважнијих питања којима треба да се позабаве будвански комунисти и радни људи ове општине.

ИЗ СЈЕНКЕ НА СВЈЕТЛО

НЕСАЛОМЉИВИ

Управни одбор Фонда за изградњу комуналних објеката оправдано носи назив „Несаломљиви“. Не одазивају се позивима. Нико их не мијења. Нико их не позива на политичку одговорност.

Част изузецима! Од 19 чланова дошло је на сједницу — пет!

СТРУЧНОСТ ПО ПОТРЕБИ

Општинска комисија за процјену непокретности већ дуже времена с успјехом врши процјену свих непокретности на територији општине Будва.

Када је исти такав посао, али за друштво далеко кориснији, од њих тражила Комисија за испитивање поријекла имовине, поједини њени чланови су изјавили да се

Завидимо ти, служба Фонда, на таквим контролорима. Жалићемо те, на крају, јер неш због њихове кривице ти бити крива што си парализована пред сезоном у твојим амбициозним подухватима.

У име друштвених интереса, а уместо глава „Несаломљиви“, траже се њихове оставке.

не осјећају довољно стручни.

Лијепо је то што говоре отворено и негативно о својим способностима, али им се замјера што то нису учинили раније приликом избора у Комисију.

Позивамо их да се прогласе стручним и обаве повјерени посао или, пак, да своја мјеста уступе стручним лицима, јер грађанима ове комуне стручност по потреби смета.

ПРВА ЛАСТА

Општински комисија за испитивање поријекла имовине најбоље је функционисала преу одлуку — одлучио је дио сталних радних у Савезу Станишић у комуналној од 111 кандидатних листа.

Надало се да општински одлуке неће постати прва и једина „ласта“, јер на овој листи најбоље функционисала је за савјетовање општинских „ласта“ у јулу.

ТО ЈЕ ШТИЉА

У мисли општинских функционера Хеласког предлога „Авлас“ изградити у 1971. године општински кафе који изградити још веће долазак за општински фонд.

Хеласко, укључујући се у рад о изградњи кафе, тражи изградити. Међутим, то не радило о изградњи кафе у друштвено-политичким скупинама, него само једну „ласту“ контролорима изградити на „ласту“ још.

ДОНИЈЕТО ВИШЕ ЗНАЧАЈНИХ ОДЛУКА

ИМЕНОВАНИ ЧЛАНОВИ ФОНДОВА, КОМИСИЈА И СУДИЈА ЗА ПРЕКРШАЈЕ

Скупштина општине Будва именovala је на својој посљедњој сједници чланове Управног одбора Фонда за изградњу Дома културе у Петровцу и то: Уроша Ј. Зеновића (председника), Лаза Шољагу, Бошка Перазића, Јова Милутиновића и Мило Грегорића. У Управни одбор делегираће по једног представника Туристичког друштва „Приморје“ и Културно-умјетничког друштва из Петровца.

За чланове Управног одбора Фонда за изградњу Школског центра у Будви именовани су: Гојко Иванчевић (председник), Мило Трифуновић, Мато Петковић, Петко Митровић, и Светозар Радуловић.

За општинског судију за прекршаје, које је радно мјесто дуже времена било непопуњено, именован је Драго Станковић, малистар правних наука.

За председника Комисије за утврђивање накнаде за експропријисано и национализовано земљиште именован је Жарко Пламенац, дипломирани правник, јер је досадашњи председник Бранко Иванчевић разријешен ове дужности због избора за председника Скупштине општине Будва.

Скупштина општине је разријешила дужности замјеника председника Комисије за испитивање поријекла имовине Миливоја Никошевића, члана Комисије Станка Гиговића и замјеника члана Комисије Стева Вукотића, а у Комисију именovala; за замјеника председника Крста Марковића, за члана Комисије Вука-Воја Медиговића и за замјеника члана Комисије Илију Н. Митровића.

ВОДОВОД ДОБИЈА НОВОГ ГАЗДУ

Фонд за изградњу комуналних објеката, на основу закључка Скупштине општине, извршиће пренос система водовода Подгорска врела — Пријмо на Комунално-стамбено предузеће, са свим правима и обавезама из уговора о кредиту, с тим што ће Скупштина, као гарант по кредитима, регулисати сва претходна питања с банкама — даваоцима кредита.

УСВОЈЕНИ НОВИ ПЛАНОВИ

На сједници Скупштине општине усвојени су: детаљни урбанистички план Сервисне зоне у Буљарици, измјена и допуна детаљног урбанистичког плана Бечића за подручје Рафаиловића и локација Основне школе у оквиру Школског центра у Будви.

УСТУПА СЕ РЕПЕТИТОР

Репетитор на Брајићима преноси се као основно средство без накнаде Радио-телевизији Титовград, уз обавезу да она обезбједи квалитетан пренос телевизијског програма за подручје које репетитор покрива, што ће

се регулисати посебним уговором о преносу.

ЗАБРАЊЕНО ИЗДАВАЊЕ ДОЗВОЛЕ

Стручној служби органа управе наложено је да за наредну сједницу Скупштине општине припреми предлог Одлуке о намјени пословних просторија на територији општине и минимуму потреба за занатско-услугним дејлатностима.

Скупштина је забранила, док се ова одлука не донесе, издавање дозвола за отварање приватних занатских радњи.

ФИНАНСИРАЊЕ СЛУЖБЕ ДРУШТВЕНИХ ПРИХОДА

Одлуком о финансирању Службе друштвених прихода одређено је да се за финансирање ове службе издавају средства по јединственом проценту од 13% од свих бруто наплатених прихода друштвено-политичких заједница, интересних заједница и других корисника за чији рачун служба врши разрез и наплату.

КРАЋИ РОК ЗА НАПЛАТУ НАКНАДЕ

Ранијим сопственицима исплаћивање се накнада за неизграђено грађевинско земљиште у року од три мјесеца од када је то земљиште предато другом кориснику, ако накнада не прелази износ од 20.000,00 динара, без обзира на број сувласника. Уколико висина накнаде прелази износ од 20.000,00, али не прелази износ од 50.000,00 динара, накнада ће се исплатити ранијим власницима у року од годину дана, и то у двије једнаке рате. Када висина накнаде не прелази износ од 100.000,00 динара, ранијим сопственицима исплатиће се ова накнада у року од три године, и то у три једнаке рате. Међутим, када висина накнаде прелази износ од 100.000,00 динара, накнада ће се исплатити ранијим сопственицима у року од пет година, како је то регулисано Законом о грађевинском земљишту.

УКИНУТИ ФОНДОВИ

Укинути су Фонд за унапређење туризма и Фонд за отклањање посљедица насталих од земљотреса, с тим што се средства, права и обавеза ових фондова преносе на буџет Скупштине општине Будва. Исто тако, укинути су Фонд за путеве, чија средства, права и обавезе преузима Комунално-стамбено предузеће, Ватрогасни фонд, због оснивања Центра за заштиту од пожара, и Фонд за стипендирање ученика и студената, чија се средства, права и обавезе преносе на Самоуправни фонд за стипендирање ученика и студената општине Будва.

ПРИВРЕМЕНИ ОТПИС ДУГОВА

Скупштина општине искључила је из актива пореска дуговања из ранијих година за четрдесет пореских обезбјеника, с тим што се она морају водити ванбилансно и извршити њихова наплата чим се за то укаже прилика.

Да поменемо само неке од ових „ревнских“ пореских платиша који честим промјенама мјеста пребивалишта избјегавају своје пореске обавезе: Александар Стевић,

угоститељ из Пожаревца (32.580,70 динара) Гамба Куциновски, гипсар из Требиња, Петроније Младеновић, зидар из Власотинаца (2.188,60 динара), Филмилијан Десовски, угоститељ из Никшића (2.989,40 динара), Бисерка Побор, угоститељ, наводно из Петровца (38.641,20 динара) и Драгица Ковачић, угоститељ из Београда (10.357,15 динара).

Ј. Д.

ПРЕДЛОЖЕНИ ФУНКЦИОНЕРИ

Општинска кандидациона комисија на предлог Координационог одбора предложила је Бранка Иванчевића за председника општине, Љуба Лијешевића за председника Друштвено-политичког вијећа, Илију Н. Митровића за председника Вијећа мјесних заједница, Ива Арменка за председника Вијећа удруженог рада и Станка Гиговића за председника Извршног одбора.

За делегата у Републичко друштвено-политичко вијеће предлаже се Пеко Лијешевић, за Републичко Вијеће комуна Љубо Анђус а за Вијеће удруженог рада Илија Фраичевић.

За делегата у Савезну Скупштину предлажен је Бранко Иванчевић.

ИСПРАВКА

У прошлом броју „Приморских новина“ у тексту „Статут општине — плод демократског договора“ (уводно излагање председника Бранка Иванчевића на свечаној сједници Скупштине општине) поткрала се грешка. У посљедњој реченици овога текста, на другој страни, стоји: „Након спровођења неоправдане процедуре“ а треба: „НАКОН СПРОВОЂЕЊА НЕОПХОДНЕ ПРОЦЕДУРЕ“.

Извинићемо се читаоцима и председнику Иванчевићу због ове грешке.

Делегат није посланик

ДЕЛЕГАТСКИ ПРИНЦИП је нова институција у нашем политичком систему. Њиме је проширена и продубљена власт радничке класе која кроз форму самоорганизовања својих асоцијација наставља своју хуману револуцију, револуцију ослобођења рада. У суштински измијењеним условима система власти, стари облик представника (посланик, одборник) није могао бити подесан да изврши ону мисију која је намијењена делегату.

Према измијењеном Уставу (старом) радни људи и грађани били су представљени у личности посланика који је имао мандат да своје бираче заступа по својој свијести и својим схватањима; да сам доноси одлуке и заузима ставове у име својих бирача; да уместо њих мисли, планира и програмира. На тај начин, бирачи су се унапријед одрицали својих права да они утврђују да ли су ти ставови, мишљења, одлуке и закључци били у складу са оним што они сами мисле о односним проблемима. Тако се извршитељ воље бирача у датим политичким условима претварао у његовог политичког старатеља, који се од њих отуђио и у својој професији бирократизовао, идејно „корозирао“, заостајао за кораком времена и духовно се „омијењео“.

Делегатски принцип бирања представника у органе власти је новина од епохалног значаја. Делегат је тумач ставова, критерија, мишљења и одлука оних који су га делегирани. Својом иницијативом не може да иде ван датих оквира, не може да се отуђује, бирократизује, ако не жели да изгуби мандат делегата, већ мора да стално буде у контакту са оним шта се збива на попришту рада и свакодневног друштвеног живота. Дужан је да у органу гдје је делегиран изражава вољу радних људи, износи и преноси ставове и мишљења, објашњава околности које су диктирале доношење неке одлуке.

Својим делегацијама, односно бирачима, делегат из органа власти доноси вијести о раду, информише их о одлукама, плановима и програмима, референте им и упознаје их са свим шта се тамо догађа, шта се предузело и шта одлучило о важним питањима која друштвени живот ставља на дневни ред.

Суштина делегатског система је у укидању посредништва између радника произвођача и економске и политичке власти од општине до федерације. Све категорије становништва бирају своје делегације у одговарајуће скупштине.

Делегатски систем се уводи да би се обезбједило да радничка класа и радни људи непосредно преузму у политичку власт, да се она чвршће везе за интересе самоуправно организоване радничке класе, која у сфери материјалне производње мора преовладати над свим другим, тако да сами произвођачи одлучују о судбини материјалних добара која су сопственим радом и залагањем створили у самоуправним асоцијацијама.

Делегат није професионалац (као што је то био посланик), већ носилац овлашћења других — истих као и он. Уједно је сопствени изасланик и наш замјеник за вршење одређених наших и заједничких послова. Тај двоструки однос у делегирању произилази из суштине самоуправљања по којој свако ко ради не може бити сведен на обичног извршиоца, јер он остаје радни и самоуправни (слободан и оспособен да самоодлучује — кроз асоцијације радних људи) човјек, као и сваки други.

Концепција делегатског система вуче своје идејне коријене из Париске комуне, преко Лењина до наше друштвене стварности.

Досљедно реализовање у пракси друштвених односа ове нове уставне институције представљаће један од најважнијих друштвених задатака у садашњој и наредној фази наше револуције.

Д. С.

Како ћемо гласати

Одлуком о спровођењу избора, која је донесена на сједници Скупштине 14. марта, када је усвојен и Статут општине, утврђен је, према областима рада, начин формирања делегација за Вијеће удруженог рада будуће скупштине. Радни људи запошљени у основним организацијама удруженог рада бираће чланове за своју делегацију. Број чланова у делегацијама утврђен је посебном одлуком, а креће се, зависно од броја запошљених, од 5 до 25. Овај број је утврђен статутарним одлукама основних организација удруженог рада.

Радни људи у државним органима, друштвено-политичким организацијама, удружењима, самоуправним интересним заједницама, заједницама осигурања и банкама образоваће једну заједничку делегацију од 25 чланова. Број чланова, који ће ући у састав ове делегације, одређен је по областима ових дјелатности. Ево како то изгледа: државни органи и друштвено-политичке организације делегирају девет чланова; удружења пет, самоуправне интересне заједнице, заједнице осигурања и службе од јавног значаја три и банке осам чланова.

Заједницу радних људи, који раде у дјеловима организација удруженог рада чија су дјелатност матичних предузећа ван подручја општине, сачињавају: трговина, агенције, саобраћај и услуге, одмаралишта, индустрија и грађевинарство. Ова делегација биће састављена од десет представника из трговине, три из агенција, саобраћаја и услуга, три из одмаралишта и девет из индустрије и грађевинарства.

Посебну делегацију, такође од 25 чланова имаће пољопривредници и занатлије. У њој ће пољопривредници бити заступљени с двадесет

чланова, а занатлије и сличне дјелатности са пет.

Избори за чланове свих делегација које треба да бирају делегате за Општинско вијеће удруженог рада, обавиће се од 27. до 29. овог мјесеца. Тачан датум одредиће Координациони одбор.

Дванаестог априла обавиће се избори делегата за Општинско вијеће удруженог рада из редова већ изабраних чланова делегација. Ово Вијеће имаће укупно 27 чланова.

Друштвено-политичко вијеће биће састављено од 15 чланова, представника друштвено-политичких организација. Социјалистички савез делегираће пет, Општинско вијеће синдиката три, Савез комуниста три, Савез удружења бораца два и Савез омладине два делегата. Избори за делегате овог вијећа обавиће се 31. марта а гласаће сви запослени радни људи и грађани, који живе и раде на подручју општине.

Вијеће мјесних заједница биће састављено такође од 15 делегата из редова чланова делегација са подручја мјесних заједница. Свака мјесна заједница имаће делегацију од 25 чланова. За чланове ових делегација гласају сви грађани. Гласање ће се обавити по мјесним заједницама 31. марта.

Делегације са подручја мјесних заједница бираће 14. априла делегате за Општинско вијеће мјесних заједница.

Тако ћемо 15. априла 1974. године имати конституисану комплетну нову Општинску скупштину од три вијећа: Друштвено-политичког, Вијећа удруженог рада и Вијећа мјесних заједница.

Милорад Дапчевић

Хотел „Маестрал“

ТУРИСТИЧКЕ ТЕМЕ И ДИЛЕМЕ

ЊЕГОВО ВЕЛИЧАНСТВО-ДОМАЋИН ТУРИСТА

ПО НАШОЈ СТАРОЈ ПРАКСИ, многи кључни проблеми везани за туристичко привређивање актуелизирају се уочи почетка сезоне, онда када остаје мало времена да се они ријеше како је замишљено, договорено и како је најсврхисходније. Ових дана на дивеном реду је питање организације издавања лежаја домаће радиности, старо колико и туризам на нашој ривијери, али толико важно да му се мора посветити пуна пажња.

Питање које се поставља гласи: Ко да организује овај важан и обиман посао, на који начин, у којем обиму? Вођени су незванични разговори да се тај посао организује у оквиру „Монтенегротуриста“, да се биром издвоје из туристичких друштава и формира посебна организација која би обухватила послове којима су се до сада они бавили, да овај посао преузму новоформиране угоститељске основне организације удруженог рада...

ПАДАЦИ ВРИЈЕДНИ ПОШТОВАЊА

Одмах да кажемо, не нудимо никакав рецепт за рјешавање овог проблема. Изнијећемо само неке чињенице добијене у Туристичком савезу општине, а сматрамо да могу да буду од значаја кад се рјешава овако важно питање.

Према подацима Туристичког савеза, на подручју општине има око десет хиљада лежаја у домаћој радиности, а то значи педесет одсто од укупног броја који се нуде туристима. „Туристички бум“ је нашој ривијери донио око хиљаду нових породичних зграда, а у 1973. години туристичка друштва су од дјелатности издавања лежаја остварила промет од једну и по милијарду динара. У Туристичком савезу сматрају, кад се овој цифри додају износи добијени од издавања лежаја од стране одмаришта и другим путем, да укупан промет остварен преко домаће радиности чини суму од седам до осам милијарди старих динара.

Подаци су за поштовање и више за — размишљање.

Јер, и ако се овом питању посвећивала стална брига и пажња, много је било проблема који су непрестано пратили овај вид туристичког привређивања. Годинама нијесмо успјевали да ријешимо питање исхране гостију који користе лежаје у такзваној домаћој радиности. Сматрало се да би најприродније било да ту бригу на себе преузму угоститељске организације, али су оне на те позиве, бар до сада, остајале глуве. Рачуница показује да је домаћи туриста дневно код нас трошио сто динара дневно, плаћајући задовољство купања у мору. Ако је тридесет динара давао за смјештај, оних седамдесет је, такође, остављао. Како и коме — то он најбоље зна. Даље, домаћи туриста важи за доброг потрошача, чак га прати епитет „врло галантан“. И, док други гости, примјера ради да наведемо, купују пиће у подрумима, самоуслугама и другим продавницама, и пију га на балкону своје собе уз бесплатно слушање музике

на тераси хотела, домаћин туриста је нашим угоститељима платио улаз на терасу и пиће с пуном маржом.

САМО 45 ДАНА У ГОДИНИ

Поразан је податак да се домаћа радиност користи само непуних четрдесет пет дана у години, а пракса показује да је то тако морало да буде. Решење да се продужи број дана коришћења овог вида смјештаја није ни мало лако, па и даље остаје као једно од важних, коме се мора посветити већа пажња да би се пронашао кључ за његово рјешавање.

Туристичка друштва и Туристички савез спремни су да, као и до сада, помогну у рјешавању овог значајног посла за даљи развој туризма у Будви, Бечини, Светом Стефану и Петровцу, рекао нам је секретар Туристичког савеза Богољуб Рађеновић. Оно што смо до сада урадили на организацији издавања лежаја у домаћој радиности — наставио је он — значајно је, то је проблем који мучи и друга туристичка мјеста, а нама, то је речено не једанпут, сви они одају признање на успјешно заведеном реду у овом послу. Нисмо стали на ономе што смо постигли, али прихватићемо сваки предлог који води ка бољем организовању рада биром у вези с дистрибуцијом лежаја у домаћој радиности. Немамо ништа против тога да се тај посао уступи некој другој туристичкој организацији, али прво да се понуди конкретно рјешење. Никако нисмо за то да се направи нови хаос у овом послу.

ДА СЕ НЕ ЗАКАСНИ

У Туристичком савезу и друштвима истичу да су завели евиденцију соба и кревета, да се већ неколико сезона успјешно спроводи контрола пријављивања гостију, свака кућа на видном мјесту има истакнут цјеновник и обавештења које госта упућује на његова права и обавезу док борави у приватном домаћинству. Пропуста је било у раду инспектора што нијесу контролисали како домаћинства извршавају своје обавезе према туристима, поготову што издаваоци соба не дају госту све оно што су обавезни.

Истиче се да су биром као нека врста сервиса туристичких друштава радили низ послова које не би обављали ни угоститељи а ни агенције: категоризација, организовање рада посебних инспектора, наплата такси и пореза и слично. Наглашава се да су угоститељи и до сада могли да закупе колико им је било потребно лежаја, што су и радили, а не крије се бојазан да би се они преузимањем тог посла окренули само вишој категорији и запоставили нижу која је бројнија.

Сви ови проблеми везани су за даљи статус туристичких биром и друштава, па проблематика, као што се види, ни мало није једноставна. Свеобухватно прилажење овом сложеном проблему једино је гаранција да ће питања и проблеми из овог значајног посла привређивања бити и ријешени на најбоље могући начин. Али, да поновимо, не би му, као што је случај и ове године требало приступати у минут до два-наест.

Д. Новаковић

Трибина

Три питања Жарка Вучковића

ЖАРКО ВУЧКОВИЋ је познати и признати туристички радник. Још од прије рата непрестано се бави туризмом, брине његове бриге и с великом љубављу и жаром ради на унапређивању ове својеврсне привредне гране. Као сваки пасиониран туристички посленик нервира се, указује и опомиње кад у туризму не иде добро и, обратно, радује га и охрабрује и најмањи његов успјех.

Зато смо нашег саговорника упитали:

Да би Будва била још лепша и за туристе привлачнија и интересантнија, која три питања у овом тренутку сматрате важним за рјешавање?

...Стари град је запустен. Осим улазних врата, годинама у њему, такође, ништа није урађено. Калдрма улица се не одржава и попустила је, па се људи спотичу и, не претјерујем, дешава се да понеко и падне. Бедеми града су, такође, у лошем стању. Чак су их, на једном мјесту, таласи пробрили, и ако се нешто одмах предузме, плашмим се да ће вода учинити своје. И, даље кад у старом граду крече-фарбају куће, мало се води рачуна да боја не наруши општи изглед овог законом заштићеног амбијента.

...Чини ми се да би хотел „Авала“, преко кога је, донекле, Будва постала у туризму оно што јесте, морао и преко зиме да буде отворен — наставља Вучковић. — Има доста гостију који би радије боравили у „Авали“ него у „Интернационалу“ из више разлога: прије свега, мислим на то што је „Авала“ на самој обали и у непосредној близини старог града, а онда ту је сунчана и од вјетра заштићена мо-

Жарко Вучковић

греска плажа, затим бископска сала, апотека и продавнице. На крају, он би требао да ради и због смјештана, да можемо негде да изађемо, јер „Интернационал“ је далеко и, што је најважније, нијесмо навикли на њега. Кад би „Авала“ непрекидно радила, град не би дјеловао овако, скоро пушта, односно у њему би било знатно живље.

— И још нешто: о канализацији, без чијег се брине рјешавања не пише добро ни туризму, нити нама, који се дје живимо. Ето, погледајте, упозорава по мало огорчени Вучковић, скоро у сваком крају Будве има отворених септичких јама, које је тешко обезбиједити, па је због тога изградња комплетне канализације постала прелиминарна потреба града. Знам да су и то потребна велика средства, али треба предузети све што се може да почне њена изградња.

Ово су питања, која преузимају дугогодишњи туристички радник, Жарко Вучковић, и за чија се рјешавања залаже.

М. П.

У НАЦРТУ ПЛАНА РАЗВОЈА

ТУРИЗАМ-МЕЂУ ШЕСТ ПРИОРИТЕТНИХ ГРАНА

На Трећој конференцији Туристичког савеза Југославије, која је ових дана одржана у Дубровнику, узео је ријеч и директор Савезног завода за привредно планирање, др Боровије Јовић. Он је, између осталог, рекао да је израда нацрта дугорочног плана развоја у завршној фази, односно да ће он бити стављен на јавну дискусију прије X конгреса СКЈ. У пројекцији развоја Југославије до 1985. године — нагласио је он — приоритетно мјесто дато је производњи енергије, хране, сировина, машиноградњи, саобраћају и туризму. Оцијенено је да је Јадрански појас врло привлачан за европски туризам, па је интерес Југославије да га и даље унапређује, јер његов развој битно доприноси успјешном напретку низа привредних грана земље као цјелине. Предвиђа се да ће девизни прилив од иностран-

ног туристичког промета у 1985. години износити 20 милијарди нових динара.

Према ријечима др Јовића, туризам је већ изашао из иницијалне фазе изградње, па нас у наредном периоду чекају крупни задаци из изградње вишег туристичког стандарда, веће канализације, досад уложених средстава и знатно обимније капиталне потребе. План изградње стварања на самостравној бази, великих интернационалних организација, ставља акценат на бољу организацију читавог друштва на заштити човјечких средстава, повећању одговорности и друштвене обавезе да се те ресурси, који ће у будућности имати све већу значајност, очувају и да се приликом не нарушава.

Веома се много очекује из туризма у наредном периоду, па ће бити и много нових туристичких радника.

Мило Ђукић

ЧИТАОЦИ ТРАЖЕ

Грађани су у више наврата од нас тражили да их преко „Приморских новина“ информисемо о раду и пословним резултатима наших радних организација у прошлој години. Морамо да кажемо да смо такве прилоге и до сада доносили у листу, али и то да смо се, како изгледа, мало бавили изношењем добрих а и лоших страна које показују пословни биланси радних организација.

Прихватамо примједбе које су нам упућене да је потребно давати шире приказе о пословању појединих радних организација пошто оне немају своја информативна гласила из којих би сваки радник, не само они који се налазе у органима управљања, дознао како су радили они око њега. Сматрамо да је умјесна и примједба да податке треба износити како би се знало шта је истина а шта не од свега онога што се по кафанама износи и препричава. Оправдан је и захтјев да се посебно нагласи све оно што је изразито било позитивно у раду и пословању одређене радне организације и слично.

И „Интернационал“ је пословао с губитком

ТРАГОМ ЗАВРШНИХ РАЧУНА

У „АВАЛИ“ ИСПОД ОЧЕКИВАЊА

ХОТЕЛСКО ПРЕДУЗЕЋЕ „АВАЛА“, које од нове године послује у оквиру Здруженог предузећа „Монтенегротурист“, подбацило је план у протеклој години. Ово највеће хотелско предузеће на Црногорском приморју, у чијем су саставу девет хотела, нашло се у незавидној ситуацији, само су хотели „Адириатик“, „Славија“, „Монтенегро“ и „Белви“ остварили позитивне ефекте у пословању.

И претходне, 1972. године предузеће није извршило планске задатке, а разлози су нађени у спољашњим утицајима који су дјеловали на читаву туристичку привреду. То су: смањење процента дотација и олакшица од стране друштва, све тежи кредитни услови, повећање обавеза према заједници и — готово најважнији фактор — утицај вариоле на домаћи и инострани туристички промет. Унутрашња организација и понашање била су дугоразредна питања.

Биланс пословања за прошлу годину показује да се стање не поправља. Напротив, остатак дохотка ове радне организације далеко је мањи него претходне године. Још током године ситуација је била јасна. Предузеће није било у стању да извршава своје обавезе. Проблеми су, у првом реду, резултат динамичног развоја, инвестиционих улагања и неадекватног облика унутрашње организације. Тако је дошла у питање ликвидност предузећа. То илуструје податак да је само из обртних средстава преливено у основна преко 12 милиона динара, рачунајући средства резервног и фонда заједничке потрошње.

У циљу обезбјеђења ликвидности, првенствено због необезбјеђених средстава за инвестиције и ненамјенског трошења средстава, предузеће је, у заједници са пословним банкама, израдило про-

УМЈЕСТО ПЛАНИРАНИХ ОСАМ И ПО МИЛИОНА ДИНАРА ОСТАТКА ДОХОТКА, „АВАЛА“ У ПРОШЛОЈ ГОДИНИ ОСТВАРИЛА СВЕГА ДВА И ПО МИЛИОНА.

грам интерних мјера санације у коме је предвиђен остатак дохотка од преко осам милиона динара.

Извјештај о пословању предузећа показује да је 848 радника остварило укупан приход у износу од 106.467.821 динара уз заузетост капацитета од 137 дана у току године. Остварени остатак дохотка износи само 2.595.174 динара.

Као кључни разлози за неостварење већег остатка дохотка наводе се ненамјенско трошење средстава и неизвршавање програма интерних мјера санације. Анализирајући ово друго, долази се до закључка да се радници овог предузећа нису одрекли једномјесечног личног дохотка, како је то било договорено, нити је остварен новац од зајмова за станове и продаје просторија.

Узроке слабом пословању треба тражити и другдје: у унутрашњој организацији предузећа, а такође и кроз посматрање ефеката пословања. У вези са овим списак питања у „Авали“ био би дуг. Покушаћемо да истакнемо најкарактеристичнија.

— Због чега су трошкови материјала по једном пансиону дану већи у хотелу „Авала“ за преко 20 динара него у хотелу „Славија“?

— Зашто се по коначном годишњем обрачуну хотела готово законито јављају вишкови у шанковима, мањкови у баровима, аперитив-баровима и бифеима?

— Да ли је у свим хотелима рационално ангажована и коришћена радна снага?

— Да ли је оправдано да један руководиоца у предузећу на име репрезентације у току године утроши преко двадесет хиљада динара?

— Како се може догодити да један ексклузивни бар „Хаваја“ на острву Свети Никола потроши за годину дана један килограм кафе, а бар „Стари град“ непуна два килограма?!

Ова и многа друга питања траже хитне и прецизне

одговоре. То потврђује и чињеница да је Раднички савјет предузећа, приликом усвајања завршног рачуна, закључио да се ангажује служба друштвеног књиго-

У прошлој години четири хотела предузећа „Авала“ пословала су с губитком: „Авала“, „Интернационал“, „Могрен“ „Спленид“ и „Медитеран“.

Позитивно су пословали „Адириатик“, „Белви“, „Славија“ и „Монтенегро“.

Пројекат за неизграђени хотел де луке категорије, Хотелско предузеће „Авала“, платило је 3.023.930 динара!

Ни до данас није утврђено како је нестао намјештај за четири комплетне собе хотела „Медигеран“ децембра 1972. године.

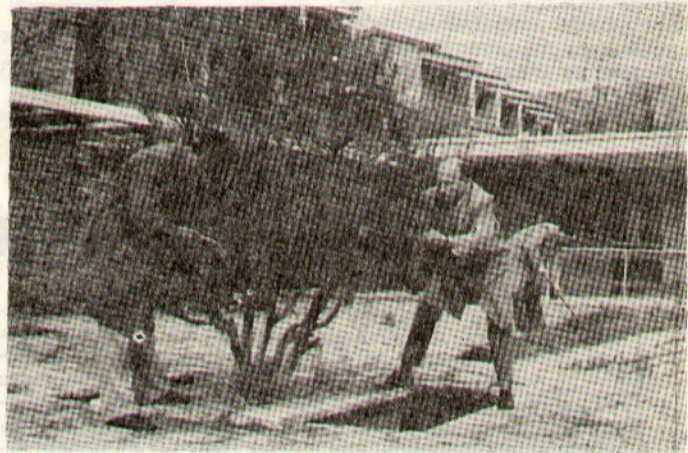
водства за рашићивање проблема и давања одговора на многа питања.

Саво Грегорић

Бар „Хаваја“ — само килограм кафе

Умјесто блуза — маказе и грабуље

На једној акцији

Ових дана затекли смо пругу радника хотела „Авала“ како са грабуљама, маказама и другим алаткама уређују простор око бунглова. Како нам је рекао Љубо Давидовић, стазе нијесу чишћене већ двије-три године, па је изванредни простор око бунгалова био „зарастао“ и постао готово непроходан.

У очекивању гостију, који треба да дођу почетком априла, радници на најбољи могући начин користе радно вријеме.

Без коментара

Комунално-стамбено предузеће доставило је своју понуду за одржавање комуналних објеката на територији општине Будва за 1974. годину. Понуда гласи на износ од 673.260.000 старих динара, и то: за одржавање јавне чистоће, канала и гробља — 305.136.800, за одржавање градског зеленила — 70.103.000, за одржавање плажа — 221.584.000, за одржавање лука и пристаништа —

14.260.000, за одржавање јавне расвјете — 30.828.200, за обезбјеђење саобраћаја — 13.060.000 за одржавање пијача — 660.000 и за одржавање јавних ВЦ износ од 16.628.000. старих динара.

Да не би било забуне — у понуду нијесу урачунати сопствени приходи подносиоца понуде од грађана и радних организација у вези обављања комуналних услуга.

Лесечко у Светом Стефану

Замјеник председника Владе СССР-а Михаил Аксентијевић-Лесечко, боравио је од десетог до тринаестог марта 1974. године у хотелу „Маестрал“. У току тродневног одмора уважени гост посетио је Будву и Петровац, а посљедњег дана боравка направио је излет преко милочерског парка до Светог Стефана. На овој шетњи пратили су га председник будванске општине Брајко Иванчевић и директор основне организације удруженог рада „Свети Стефан“ Владимир Митровић.

Одушевљавајући се природним љепотама овога краја, Михаил Аксентијевић-Лесечко се, у разговору са својим домаћинима, живо интересовао за перспективе развоја будванске ривијере.

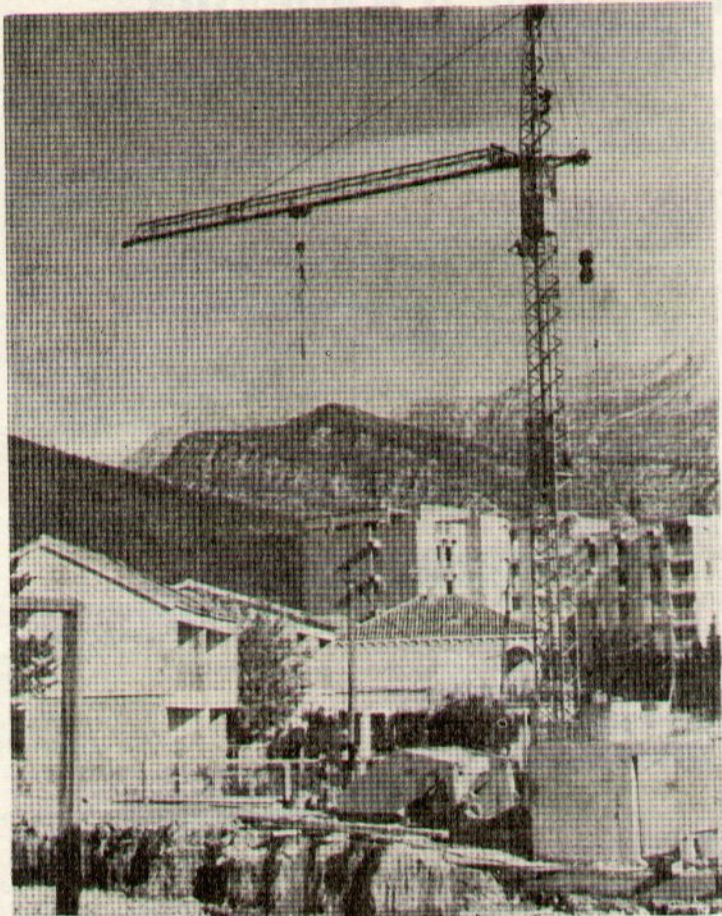
Будва велико градилиште

Грађевинско предузеће „РАД“ из Пријепоља, као најповољнији понуђач, отпочело је с радовима на изградњи стамбене зграде за борце и пензионера у Будви, за коју је пројекат израдила основна организација удруженог рада „Авала“ инжињеринг“. Зграда се састоји од двије ламеле, од којих ламела „А“ има 36 станова, и то у сутерену пет, у приземљу девет, а на I и II спрату 22 стана, док ламела „Б“ има 13 станова, и то у сутерену један, а у приземљу, I и II спрату 12 станова. Зграда треба да буде завршена до 22. децембра 1974. године.

Поред ове грађине се још двије стамбене зграде и трговачки центар, када ће овај стамбено-пословни блок добити коначну физиономију. Земљиште намињено за ову изградњу већ је уступљено Фонду за изградњу комуналних објеката ради давања на конкурс и уступања најповољнијим понуђачима.

Почела је изградња пословне зграде за агенције, продавница за новине и сувенире и бистроа с фонтаном у Будви, а ускоро треба да отпочне изградња тржног центра и нове улазне саобраћајнице са Јадранске магистрале према Старом граду, која треба да буде завршена до почетка туристичке сезоне.

Извршене су све потребне припреме за уступање земљишта непосредном погодбом од стране Фонда за изградњу комуналних објеката основне организације удруженог рада „Свети Стефан“ ради изградње стамбене зграде за раднике и центра у Пржном и организацији „Палас“ ради изградње стамбене зграде за раднике, а извршене су и све припреме да

Између „Дома лордова“ и „Будванске лепотице“ подиже се нова зграда

се локација за аутобуску станицу у Петровцу уступи путем конкурса најповољнијем понуђачу.

Граде се двије стамбене зграде у Будви, и то једна у центру Будве од стране предузећа „Новотехна“, а у организацији Комунално-стамбеног предузећа, а друга у насељу Подкошљун од стране предузећа „Радник“ из Добоја, с тим што се ускоро очекује отпочињање радова

на адаптацији и проширењу хотела „Београд“ у Бечићима.

Отпочеле су и припремне радње за изградњу Основне школе у Будви у оквиру Школског центра и Дома културе у Петровцу. Уз изградњу раније започетих објеката, за будванску регију се може казати да у овим прољећним данима постаје велико градилиште.

Ј. Д.

На рачун потрошача

Поједине радне организације нису се придржавале максималних малопродајних цијена свијежег меса донијетих од стране надлежног органа Скупштине општине Будва, нити су се придржавали категорија свијежег меса, а није вршено ни правилно формирање великопродајних цијена за свијеже месо. То је констатација општинске тржишне инспекције.

Назначаванем на документацији о продаји свијежег меса на велико да је продавано без кости да би се код критичних врста меса — свињског и телећег — пробиле одређене цијене и у трговини на мало, да није набављано свијеже месо без кости већ са костима, довело је до тога да су поједине радне организације оствариле разлику у цијени.

Тржишна инспекција утврдила је да су оствариле разлику у цијени следеће радне организације: Трговинско предузеће „Тиват“ износ од 38.741,43 динара, Трговинско предузеће „Косовоекспорт“ из Приштине — 113.400,65, „Центропром“ из Београда — 9.700,00 и ПКБ — Продајни сервис Херцег-Нови, према досадашњем обрачуна, јер се и даље ради на контроли, износ од 1.599,50 динара.

Ове разлике у цијени блокираће на рачунима радних организација. Служба друштвеног књиговодства до одлуке надлежног привредног суда о одузимању разлике у цијени, када ће ови износи бити пренијети на рачун Скупштине општине Будва.

Вршена је контрола и код других радних организација, али се још не може утврдити да ли има повреде прописа и о каквим се повредама ради, јер се подаци прикупљају преко надлежних инспекција.

У последње вријеме, како су нам казали тржишни инспектори, уочена је појава шпекулације са свијежим месом без кости, јер се потрошачима не продаје месо без кости — наводно због неекономске цијене, али ће инспекција предузети све мјере да овакве противправне радње искоријени.

Утврђивање замјене категорија приликом продаје на мало скоро је немогуће без помоћи потрошача и пријављивања сваког случаја замјене категорије приликом продаје, а посебно је тешко у продавницама које се задужеју и раздужеју само финансијски, јер не постоји прописана обавеза вођења евиденције улаза и излаза робе по врстама меса, као и у оних продавницама где се врши продаја и друге робе или се документација налази у дирекцијима предузећа.

Д. Јововић

ОБРАЗОВНА ДЈЕЛАТНОСТ

Образовно одјељење Културног центра и Школски центар „Твртко Бијелић“ из Никшића организовали су наставу за квалификоване и висококвалификоване угоститељске и трговачке раднике са подручја општине. Завршни испити обавише се 31. марта у просторијама Културног центра.

Интересовање за овај вид образовања и полагања испита је врло велико. За испите од 31. марта пријавило се до сада око сто кандидата. Ово потврђује оправданост настојања да се у Будви формира школски центар у коме би се оспособљавали кадрови за туристичко-угоститељску привреду.

Комуналне службе удружене

Након једногодишњих припрема коначно су приведени крају послови на интеграцији комуналних служби на подручју наше општине. На првој сједници Радничког савјета за предсједника је изабран СТЕВО ВУЧКОВИЋ, а за замјеника МИРА ГОВОВИЋ. Потписан је самоуправни споразум о удруживању и конституисан Извршни одбор. За вршиоца дужности директора једногласно је изабран ГОЈКО НИКЧЕВИЋ, досадашњи директор Комунално занатског

предузећа. Тако су четири основне организације удруженог рада (водовод и канализација, комуналне службе, служба за газдовање стамбеним зградама и биро за урбанизам и пројектовање) од прије неколико дана почеле да живе као јединствено предузеће за комуналне дјелатности. Интеграција комуналних служби представљаће крупан корак у правцу успјешнијег обављања ових веома важних послова за нашу туристичку привреду.

ТРЕЋА КОНФЕРЕНЦИЈА ЈУМО

„Данак“ од 30 милијарди

У Будви, је под покровитељством Привредне коморе Црне Горе и Техничког факултета из Титограда, одржана Трећа конференција југословенског Удружења за организацију и одржавање средстава рада (ЈУМО). Организатор овог скупа, на коме је учествовало око 200 инжењера и техничара из готово свих индустријских центара наше земље, био је Алуминијумски комбинат у Титограду.

У току дводневног засиједања поднијето је преко двадесет реферата у којима су презентирана богата искуства наших највећих индустријских комбината и учињен критички осврт на досадашњи рад. ЈУМО је млада организација, не само код нас него и у свијету. Она је настала да би се изишло у сусрет све већим захтјевима привреде и тржишта, како би се обезбједило оптимално коришћење средстава за рад и потребе да се њиховом одржавању и организацији посвети већа брига. До сада се тим пословима прилазило без одговарајуће сарадње, па је наша привреда плаћала превелики „данак“. Истакнут је податак да је само у 1972. години, због кварова на средствима за рад, југословенска привреда изгубила око тридесет милијарди динара! Када би се кварови смањили само за десет одсто, постигла би се уштеда од три милијарде динара, колико је довољно за изградњу једне фабрике алуминијума!

Стручњаци на овом скупу су закључили да се, у циљу што ефикаснијег коришћења средстава за рад, мора посветити већа пажња њиховом одржавању. Да би се то постигло потребно се темељније упознавати са савременим методама и начином организовања служби, као и усаглашавати терминологију у овој области према развоју стручне литературе. Удружење је као један од својих задатака поставило популарисање важности ове стручне организације и њено масовљење.

Након дводневног засиједања, учесници скупа посетили су Комбинат алуминијума у Титограду, гдје су се непосредно упознали како је ова млада организација поставила службу заштите средстава рада.

КАМЕРА ОПТУЖУЈЕ

У Милочерском парку

Вјеровали или не, овај снимак направили смо наомак једног од најљепших мјеста на нашој обали, у непосредној близини Светог Стефана! Сезона је на прагу и у години туристичке културе, ако не ради чега другог, требало би се побринути да се овај „украс“ уклони. Ово уопште није што, како смо обавијестили, ова гомила смећа „расте“ већ другу годину. Замјерили бисмо радницима једног од најатрактивнијих угоститељских објеката што се већ нијесу побринули да ово руголо уклоне испред бараке у којој станују.

Снимио: В. Ракочевић

Корак напријед

Овогодишњи, трећи по реду ове врсте у земљи — фестивал под називом „Дани музике Свети Стефан — Будва“ биће знатно интересантнији и садржајнији од свих досадашњих. У то нас је увјерио композитор Цветко Ивановић, председник Савеза музичких уметника Југославије и председник Програмске комисије Фестивала.

— На Фестивалу ће први пут бити изведена и једна оперска представа — рекао је Ивановић. — У атрактивном милољерском амбијенту гледаоци ће уживати у извођењу Перголезијеве опере „Служавка господарица“. Осим тога, први пут ће наступити и наши врхунски уметници Мирослав Чангаловић и Радмила Бакочевић, као и Симфонијски оркестар Радио-телевизије Љубљана, тренутно најбољи у Југославији, којим ће дириговати Само Хубад.

Како смо сазнали, прошириће се и амбијенти за извођење музике. Поред Светог Стефана, хотела „Авалле“, цркве „Санта Марија“ и трга у Будви, музика ће се изводити у маслинама изнад Светог Стефана и Милочера, гдје ће наступити и познати дуо Озир Новшак.

Организатори Фестивала настоје да се ова значајна музичка манифестација прошири и на читаво Црногорско приморје. Већ се контактира са сусједним градовима, али је тешкоћа у томе што недостају музички инстру-

менти, у првом реду клавири.

Фестивал ће трајати од 27. маја до 2. јуна. У склопу ове манифестације, од стране Савеза композитора Југославије биће организована Трина музичких писаца, а непосредно послије Фестивала одржаће се Конгрес савеза музичких уметника Југославије. Знатна пажња биће посвећена програму у коме ће бити мање осцилација него прошле сезоне. Удружење музичких уметника Црне Горе, као домаћин, отвориће Фестивал концертном у коме ће наступити уметници из наше Републике.

С. Греговић

Само Хубад

„Вукац Паштровић“ у Београду

Грађани Петровца и Будве имали су прилике да током овог мјесеца виде сценски приказ једне од најбољих Љубишких приповиједака „Поп Андоровић нови Обилић“, коју је за сцену приредио Владислав Тмуша, а извели су је аматери Културно-умјетничког друштва „Стјепан Митров Љубиша“ из Петровца.

Треба напоменути да су петровачки аматери „Вукца Паштровића“ припремали и прошле године и да су са том представом учествовали на фестивалу аматерских позоришта Црне Горе који је одржан у Бијелом Пољу. Тада, Петровчани нијесу били изузетно запажени.

Иако је пред собом имао лошу драматизацију Љубишине приповијетке, редитељ Ђорђе Вуковић је са глумачком екипом ове године дао бољу представу. Више рада, више редитељске слободе и више Љубишиног текста, учинили су да гледаоци снажније доживе ову приповијетку. Читава глумачка екипа (овдје морамо изузети улогу Махмута-паше Бушатлије, која је више него лепе тумачена) углавном је задовољила. Многи су остварили знатно боље креације него прошле године. Ради се о епизодним улогама Арбанашке, дефедара и Вукосаве. Најбољу креацију остварио је Војо Вуковић у улози Мирчете Никлана, кнеза опичанског. То није случајно: Вуковић је потврдио признање добијено прошле године у Бијелом Пољу.

Петровачки аматери ће, заједно с фолклорним ансамблом „Кањош“, крајем овог мјесеца наступити у Београду. Њихов пут у Београд и боравак од неколико дана уклапа се у јубиларну прославу Љубишиног рођења, а уједно је и награда за рад ових аматера.

С. Г.

РИЈЕЧИ И ДЈЕЛА

Идеја да се ова година прогласи ГОДИНОМ ТУРИСТИЧКЕ КУЛТУРЕ, са којом је редакција „Приморских новина“ наступила у једном од фебруарских бројева, да поновимо још једанпут, прихваћена је од грађана, туристичких друштава, радних организација и других фактора у комуни. Уредницима и сарадницима „Приморских новина“ за покретање ове акције изрицане су похвале од стране најодговорнијих лица и грађана.

Да је таква акција корисна сами смо оцијенили и с њом изашли у јавност, увјерени да

треба да има вишеструки значај. Пошли смо од тога да је првенствено друштвено-васпитно значајна, што уосталом, и стоји. Да је оригинална и важна могло се видјети и по томе што су југословенски листови дописницима из Будве дали запажени простор написима који су је најавили.

И, морамо да кажемо, да је мало конкретнија у вези са годином туристичке културе“ до сада урађено. Још немамо оно што је као прво требало очекивати: програм акција, послове које треба обухватити, на који начин, у ком периоду дати

приоритет одређеним пословима и слично. Тај дио посла требало је су да нам понуде туристичке организације у заједници с Културним центром, али можемо само контактовати да се и овог пута — касни.

У очекивању да нас „прозвани“ демантују дјелима, с обзиром да смо за сада доста ријечи утрошили у вези са свим овим, Редакција у посебној рубрици у овом броју „Приморских новина“ иступа са конкретном акцијом која се, вјерујемо, сасвим уклапа у ГОДИНУ ТУРИСТИЧКЕ КУЛТУРЕ.

Најбољима — награда и признање

У жељи да акција „Година туристичке културе“ допринесе да се препреме за наступајућу сезону обаве боље, шире и комплетније него што је то био случај ранијих година, „Приморске новине“ ће прихватити и све обавезе које једна оваква институција може да изврши.

Поред тога што ћемо пратити све што је за ову акцију везано, током цијеле године информисаћемо читаоце о свему што је у одређеном периоду важно и актуелно, шта је урађено а шта није, који се проблеми појављују у одређеном моменту и у вези извршења одређеног посла и слично.

Сматрамо да ћемо посебан допринос овој акцији дати издавањем свега што је НАЈ (најбоље, најљепше, најсавјесније, најажурније, најкомплетније, итд.).

Овом приликом објављујемо да ћемо од наредног броја почети са рубриком НАЈ. Њен циљ ће бити да истакне најуређеније дворипне, врт, балкон; најљепше уређену фасаду зграде, воћњак, арум; затим оне најактивније грађане који су уредили приступ одређеном насељу и слично. Такве примјере, поред тога што ћемо их истичати путем написана, фотографисаћемо и уз текстове објављивати и фотографије предмета на којима смо задржали нашу пажњу.

Жири, који ће бити накнадно одређен од стране читалаца и Редакције, имаће за задатак да на крају године одлучи ко је и у чему био НАЈБОЉИ. Таквим ће бити додијелене награде, а какве ће и колике бити, о томе ћемо заинтересоване накнадно информисати.

Чисте плаже — услов за развој туризма

У организацији туристичких савеза Југославије и Црне Горе у Будви је, под руководством др Миљана Радовића, председника Туристичког савеза Црне Горе, одржано савјетовање на коме су разматрани изгледи за овогодишњу сезону. Састанку су присуствовали шефови представништва Туристичког савеза Југославије у десет земаља Европе и у САД, који су поднијели извјештаје о интересовању иностране клијентеле за нашу земљу. Закључено је да треба поја-

чати напоре и уложити више средстава за пропаганду овог региона, интензивирати посјету иностраних новинара и сниматеља у првој половини године, нарочито у марту и априлу, уложити више средстава за оглашавање у иностраној штампи. Прикупиле се додатна средства од угоститеља на Црногорском приморју, Републичког фонда за општу туристичку пропаганду, Туристичког савеза Југославије и Југотурса с којим „Монтенегротурист“, као

члан пословне заједнице, тијесно сарађује.

Радници „Монтенегротуриста“ упознали су раднике представника Туристичког савеза Југославије у иностранству с могућностима, које наше поднебље пружа гостима из иностранства. То је, у првом реду, ловни и здравствено-рекреациони туризам. Посебно је указано на један елемент који већ сада има, а убудуће ће имати још значајнију улогу: очување природе, чистоте ваздуха, околине и, нарочито, мора. Ту ми имамо изванредну прилику коју треба да искористимо. Само је неопходно да развијемо покрет и култ очувања чистоте природе и да поведемо организовану борбу против свих који незнањем и небригом уништавају оно што представља највеће благо за даљи развој туризма, јер предуслов за развој туризма нису било какво море и било какве плаже, већ бистро море и чисте плаже.

ШКОЛА У БУДВИ ЗА ТИТОВ ФОНД

Основна школа „Стјепан М. Љубиша“ у Будви поставила је чланица Титовог фонда за стипендирање радника и радничке дјеце. Наиме, додонијета је одлука да школа упише 5.000 динара, које ће уплатити у наредних пет година.

Марко Тановић

МАРКСИСТИЧКО ОБРАЗОВАЊЕ

ТЕОРИЈА И ПРАКСА

ТЕОРИЈА И ПРАКСА налазе се у међусобном односу и представљају дијалектичко јединство. Циљ им је спознаја и стваралачка акција. Без револуционарне теорије нема ни револуционарне праксе, јер једино револуционарна мисао може да резултира револуционарним праксом, коју диже на виши стваралачки ниво.

Друштвена пракса је таква дјелатност из које је, у основи и настала потреба за теоријским мишљењем. Човјек мисли да би дјеловао у пракси и кроз тај и такав стваралачки процес мијењао друштвену стварност. И обрнуто: у свакој стваралачкој пракси, као непосредној дјелатности, садржан је бар један елемент неке теорије у примијењеном виду.

Теорија освјетљава пут пракси, а ова је обогаћује новим искуством. Практика, као мијењање објективне стварности, није само основни покретач развоја теоријске мисли, него и критеријум којим се на одлучујући начин доказује и потврђује истинитост теоријског становишта.

Човјек кроз праксу потврђује своју личност и доживљава себе као субјекта који је у стању да преображава своју околину, да у њу уноси нове елементе који нису ништа друго до опредмечени израз његовог мишљења, имгинације, чулности и емоција. Она је, управо, онај мост који везује нашу субјективну свијест са објективним стварношћу. Као таква, двоструко је стваралачка: додиром са стварношћу и новим открићем, она је полазна и завршна тачка дијалектичког

материјализма, чији је циљ само да јасно изрази праксу, реални садржај живота, и да корективно томе трансформише актуелну праксу у социјалну збиљу.

Активни човјек модифицира природу око себе и у себи самом, напредује рјешавајући својом влашћом дјелатношћу, постављене проблеме.

Људски рад представља једну од основних друштвених вриједности. Једина социјална снага која може да изврши ослобођење рада и тиме му врати пуну креативност, смисао и садржај јесте организована радничка класа предвођена својом авангардом, која је наоружана револуционарном теоријом.

Радничка класа је својом свеукупном акцијом у систему самоуправљања створила основне предуслове за превазилажење историјске диференцијације рада, на интелектуални и мануелни.

Радничко самоуправљање показује се као конкретно-историјски облик синтетизирања свих видова дјелатности које су раније биле развијене и од радника отуђене. Ослобођење рада значи ослобођење од искоришћавања од стране оних који благостање, које ствара рад, неосновано присвајају за себе. У томе и јесте права суштина наше револуционарне праксе.

Свјесни смо чињенице да се у људској историји ништа не догађа без човјека и његовог активног дјеловања. Људи су носиоци стварности која се константно мијења и покретачи промјене коју произносе актери историјске драме.

Наше вријеме и услови друштвеног живота не дозвољавају теорији да гради своје „мисаоно царство“ изнад револуционарног догађаја у контексту времена и историјски датих услова. Наш друштвени ход стално захтијева дијалектичко прожимање револуционарне теорије са исто таквом праксом ради поуздане оријентације данас, ради увида у нашу револуционарну дјела и ради утемељења слиједених револуционарних корака.

Својим револуционарним немирном и стваралачком акцијом градимо таково друштво, у коме ће за све људе бити створени подједнаки услови за живот и гдје ће сви људи бити слободни и једнаки. Када се то у потпуности оствари, међу људима ће владати односи љубави и поштовања, хармоничне сарадње и искреног другарства. До тада нам преостаје организовани напор, али он обећава постизање хуманог циља.

Прожимање револуционарне теорије и револуционарне праксе лако се уочава у бројним питањима нашег револуционарног живота и дјеловања. Сва питања која данас пред нас поставља историја освјетљена су у нашим програматским документима СКЈ (Писмо и Платформа). Ови одговори дати су научно и већ су ушли у простор практичне револуционарне акције комуниста и радничке класе. Бројни актуелни и дугорочни задаци могу се ријешити једино удруженим дјеловањем радничке класе и њене авангарде која има частан историјски задатак да на основу марксистичке дијалектике усмјерава друштвено кретање.

Ето, тако се Прометејски човјек оканно апсурдног и јаловог Сизифовог посла и почео да улази у нову друштвену стварност, не комплетарних свијетова, виш у нову истинску стварност која програматски проистиче из научног комунизма.

Д. Станковић

СЛАБ ПРОЉЕЋНИ СТАРТ

У три прва кола „Петровац“ је претрпио два пораза и примио 13. голова. Петровчани никако да нађу себе у наставку првенства у Црногорској лиги. Лоше игре, убједљиви порази, незалагање и индисциплираност — карактеристика су игра фудбалера „Петровца“ у прва три кола. Или, исказано резултатима, тринаест голова у мрежи Кнежевића, два пораза и једна „мршава“ побједа против слабе екипе „Морнара“ из Бара, која се бори за опстанак у лиги.

Истина, ни највећи оптимисти нису очекивали бодове у сусретима с првопласираним и другопласираним екипама, бившим друголасцима, „Ловћеном“ и „Челиком“. Али, ипак, порази су били изненађујуће превисоки, нарочито онај на Цетињу, када је примљено седам голова, а није постигнут ни један! „Петровац“ никад од када игра у Црногорској лиги није примио толико голова, и то је његов највећи пораз. Где тражити кривице? Одбрана је подбацила на свим утакмицама. То се видјело и у сусрету с „Морнаром“ у Петровцу. Иако тада није играо кажњени Ратковић, диригент игре и стуб одбране Петровчана, оправдања за слабу игру нема. Готово свака акција гостију представљала је опасност за гол

све бољег Кнежевића. Халфлинија практично не постоји, везних играча нема, а навални ред је анемичан. На утакмици против „Морнара“ није било ни једне повезане акције. Три постигнута гола резултат су грубих грешака индисциплираног голмана Мрдака. Посебно забрињавају недисциплина и незалагање играча. Некада при мјерни фудбалери Шољага, Баконовић и други неће да слушају савјете тренера и не залажу се, тако да нема добре и повезане игре.

Замка бодова из јесењег дијела првенства пружа сигурност за опстанак у лиги, али је, свакако, за осуду да једна екипа, прошлогодишњи вицешампион и један од фаворита у овом првенству, тако, рекли бисмо бескрвно, игра. О томе, свакако треба да поведу рачуна тренер Вицковић и предсједник клуба Франчевић.

„Петровац“ нема свог подмлатка! (На посљедњој утакмици, на примјер, био је само један резервни играч, који је ушао у игру), талентованих омладинаца има. Фудбал треба окренути ширем кругу младих, активирати пионирске организације у школи и његовати прави аматеризам. То је пут ка успјеху и афирмисању фудбала и спорта уопште.

С. Грегорић

ГОДИШЊА СКУПШТИНА ИЗВИЈАЧКОГ ОДРЕДА

Резултати који обавезују

У свечаном извијачком декору у сали „Зета-филма“ одржана је годишња скупштина Извијачког одреда „Нико Анђус“, којој су, поред представника Скупштине општине и друштвено-политичких организација, присуствовали члан Предрједништва Савеза извијача Црне Горе ВУЧЕТА НЕДОВИЋ и генерал-пуковник у пензији ВЕЛИМИР ТЕРЗИЋ. Извијаче је поздравио предсједник Општинске конференције Савеза комуниста МИЛАН МИТРОВИЋ, који је истакао да му је познат рад овог Одрода, јер је имао прилике да види његове чланове на задацима и акцијама. „Жеља ми је — наставио је он — да овај Одрод — постигне неће у успјехе на окупљању младих, који треба сјутра да понесу лучу револуције“.

У извјештају о раду за период од 15. априла 1973. до 3. марта 1974. године, који је поднио начелник Одрода Станко Паповић, истакнуто је да је од дана оснивања — 20. фебруара 1972. године — Одрод постигао запажене резултате и привео крају своје акције. У организацији је било говора и о кретањима у друштвено-политичком систему наше самоуправне социјалистичке заједнице. Извијачи се испитивају како би постали корисни чланови нашег друштва. Сви датуми револуционарних догађаја обиљежени су од стране овог Одрода. Одржано је више од тридесет састанака. Извијачи су били у Охриду, Нишу, Скопљу, на Зубачким Ублима и Цетињу, а посјетили су и многа спомен-обиљежја у нашој општини. Сусретали се с извијачима који логорују на овом подручју — Прокупчанима, Скопљанима, Нишлијама.

Предложено је да се и у Петровцу оснује извијачки одред који би носио име Вукице Митровић, с тим што би се формирао и Савез извијача општине.

Извијачи су изабрали досадашње старјешинство Одрода уз једину измјену — умјесто досадашњег секретара СЛОВОДАНА ЖАРИЋА, то мјесто ће заузети

БРАНКА ВУКИЋЕВИЋ. Старјешина одреда ВОЖО МАТИНОВИЋ прочитао је програм рада за сљедећи период, а члан Надзорног одбора АЛЕКСАНДАР ЧАВРЕНОВИЋ поднио је извјештај о финансијском пословању. На крају је изведен краћи културно-забавни програм.

Станко Паповић

ТУРНИР У СВЕТОМ СТЕФАНУ

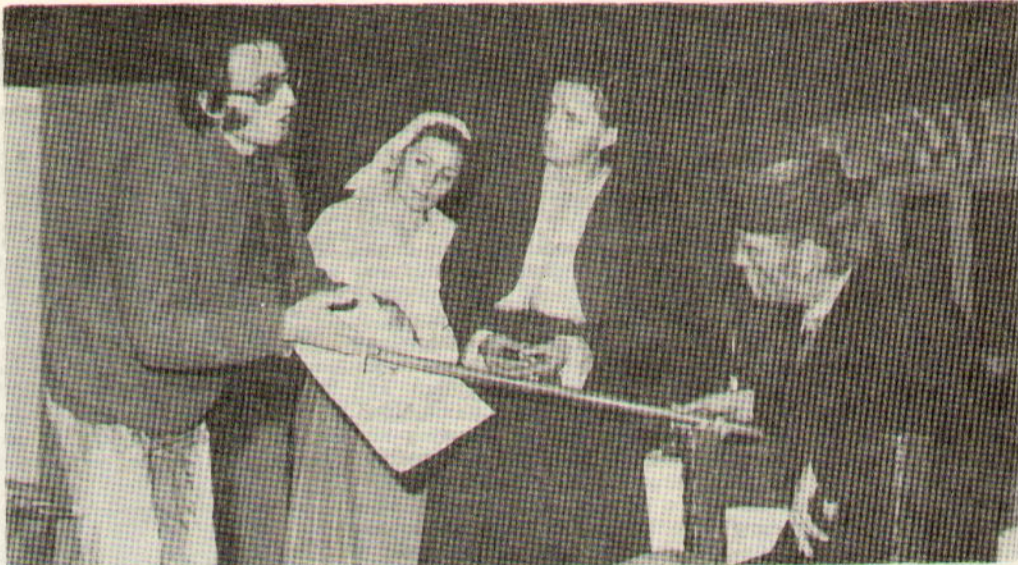
Једно од три најпознатија туристичка мјеста у свијету, Свети Стефан ће ускоро бити домаћин интернационалног шаховског турнира. То је недавно одлучено на сједници Шаховског савеза Црне Горе у Титограду. Турнир ће се одржавати у прољеће или јесен на Светом Стефану и на њему ће учествовати најпознатији шахисти свијета и по један или двојица најбољих југословенских и црногорских шахиста.

Турнир би, како се сматра у Шаховском савезу Црне Горе, требало да постане традиционалан.

Поводом четрдесетодневног помена својој кћери Вери, Воре Мартиновић прилаже за изградњу основне школе Будви 1000 динара.

✱

Стево Суђић, пензионер из Будве прилаже за изградњу Основне школе у Будви 1000 динара.

На сцени

Премијера „Снахе“

Културно-умјетничко друштво „Иво Миковић“ из Будве извело је ових дана комад „СНАХА ЈЕ ДОПУТОВАЛА“ Вељка Мандића. Интересовање гледалаца за ову представу било је толико да се она морала извести два пута. Читаву глумачку екипу је задовољила, а посебно Драго

Вучинић који је изванредно тумачио улогу Пуља.

Извођење ове веселе грочинке показало је да будвански аматери могу и умију да глуме, па и потпуно оправдано активирање овог аматерског друштва.

С. П.

ДА ВАС ПОДСЈЕТИМО

Датуми који се памте

26. МАРТ

— 1722. ГОДИНЕ умро је познати композитор ЛУДВИГ ВАН БЕТОВЕН, велики умјетник напредних погледа на свијет, који је читав свој живот посветио музици. Поред осталог, компоновао је девет симфонија, пет клавирских и 18 гудачких концерата.

27. МАРТ

— 1941. ГОДИНЕ достигле су кулминацију демонстрације у Београду и другим градовима наше земље против приступања Југославије Тројном пакту. У атмосфери општег антифашистичког расположења војска је извршила државни удар и свргла с власти издајничку владу Цветковић — Мачек и Краљевско намјесништво. Нападом на Југославију, који је успједио након кратког времена, за четири недеље одложен је већ припремљени напад на Совјетски Савез.

28. МАРТ

— 1868. ГОДИНЕ рођен је руски књижевник МАКСИМ ГОРКИ, који је у својим дјелима проговорио језиком правог пролетера. Писао је о људима са дна и изражавао дубоку вјеру у човјека, у виталност народа и праведну ствар радничке класе, осуђујући себичност.

29. МАРТ

— 1792. ГОДИНЕ извршен је атентат на шведског краља ГУСТАВА ТРЕЋЕГ, који је, после избијања Француске револуције, покушао да организује војни савез Шведске, Русије, Пруске и Аустрије ради спасавања француске монархије, што је изазвало револт против њега. Убио га је један официр.

30. МАРТ

1856. ГОДИНЕ закључењем мировног уговора у Паризу окончан је „Кримски рат“, који је почео три године раније, када је Русија окупирала Влашкву и Молдавију, које су биле под влашћу Турске.

— 1942. ГОДИНЕ почела је Трећа непријатељска офанзива са циљем да се униште партизанске јединице на територији Босне и Херцеговине, Црне Горе и Хрватске. Главнина партизанских снага повукла се према Фочи, после чега су се упутиле у западну Босну.

31. МАРТ

— 1942. ГОДИНЕ почела је Трећа непријатељска офанзива са циљем да се униште партизанске јединице на територији Босне и Херцеговине, Црне Горе и Хрватске. Главнина партизанских снага повукла се према Фочи, после чега су се упутиле у западну Босну.

1. АПРИЛ

— 1868. ГОДИНЕ рођен француски пјесник ЕДМОН РОСТАН, автор херојске комедије „СИРАНО ДЕ БЕРЖЕРАК“, која се и данас налази на репертоару многих позоришта.

2. АПРИЛ

— 1204. ГОДИНЕ Млечани и француски крсташки заузели су Цариград и на рушевинама византијског основали латинско царство, а Цариград претворили у његову престоницу. МИХАИЛО ПАЛЕОЛОГ успио је да 1261. године заузме Цариград и обнови Византију, али не и да јој поврати некадашњу снагу.

3. АПРИЛ

— 1917. ГОДИНЕ ЛЕЊИН се вратио из емиграције у Русију да би, двије недеље касније, у својим „Априлским тезама“ предложио разрађен план развоја револуције.

4. АПРИЛ

— 1825. ГОДИНЕ рођен је познати филолог БУРО ДАНЧИЋ, истакнути поборник Вукових идеја о реформи језика и правописа и његов најближи сарадник. Својим дјелима „РАТ ЗА СРПСКИ ЈЕЗИК И ПРАВОПИС“, „МАЛА СРПСКА ГРАМАТИКА“, „СРПСКА СИНТАКСА“ и другима дао је велики допринос нашој филологији.

5. АПРИЛ

— 1794. ГОДИНЕ гилотинирани су француски револуционари ЖОРЖ ЖАК ДАНТОН, и КАМИЈ ДЕМУЛЕН, истакнути вођи радикалне групе „Монтанара“, обојица су помогли РОБЕСПИЈЕРУ да се обрачуна са „Жиرونдинцима“, али су због залагања за ублажавање терора дошли с њим у сукоб, па су ухапшени и осуђени на смрт под оптужбом да су ковали заверу за поновно успостављање монархије.

6. АПРИЛ

— 1722. ГОДИНЕ холандски поморац РОГЕВЕН открио је Ускршње острво у Тихом океану. Посебно је интересанто за археологе због неколико стотина камених људских фигура високих десетак метара које свједоче о развијеној култури првих становника острва. Они су имали и своју азбуку која још није дешифрована.

7. АПРИЛ

— 1614. ГОДИНЕ умро је шпански сликар ЕЛ ГРЕКО, Тицијанов ученик, сликар портрета и ликовних светаца у чијим је физиономијама изразио морбидни дух религиозног фанатизма средине која га је окружавала.

8. АПРИЛ

— 1941. ГОДИНЕ, два дана после напада фашистичких сила на Југославију, у Загребу је одржана заједничка сједница ЦК КПЈ и ЦК КПХ на којој је одлучено да се од команде Краљевске војске у Загребу затражи да радицима раздијели оружје да би се супротставили фашистичким освајачима.

9. АПРИЛ

— 1865. ГОДИНЕ, капитулацијом војске Југа, окончан је амерички грађански рат који је букнуо у априлу 1861. године, након што је група јужних држава, отцјепивши се од САД, створила „Конфедерацију америчких држава“.

10. АПРИЛ

— 1941. ГОДИНЕ у Загребу је одржана сједница ЦК КПЈ на којој је донијета одлука о припремама за устанак. С тим у вези, изабран је Војни комитет с генералним секретаром партије, другом Титом на челу. На сједници је, такође, одлучено да се Централни комитет пресели из Загреба у Београд, пошто је оциједињено да тамо постоје повољнији услови за руковођење устанком.